

Dağıstan'dan Bursa'ya Göç Eden Mutasavvıf Ebû Muhammed Medenî ve Tasavvuf Anlayışı

Hatice Merve Kızılgül Kılıç

<https://orcid.org/0009-0004-0257-5454> | htcmrvkzgl@gmail.com
Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Bülent Akot

<https://orcid.org/0000-0001-9418-3140> | bulentakot@aybu.edu.tr
Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Bu çalışmada 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren giderek artan Kuzey Kafkasya'daki Rus işgali nedeniyle Dağıstan'dan Bursa'ya göç eden mutasavvıflardan Ebu Muhammed el-Medeni bin Osman-ı Dağıstanî (öl. 1332/1913) konu edilmiştir. Bu kapsamda Medenî'nin menkıbelerine ve tasavvuf anlayışına odaklanılacaktır. Pek çok evliyaya ev sahipliği yapmış olan Bursa, İstanbul'dan yaklaşık iki asır önce Osmanlı İmparatorluğu'nun manevi başkenti olarak kabul edilmiştir. Dağıstan'dan Bursa'ya göç eden mutasavvıflar ve yetiştirdikleri isimler gerek Osmanlı'nın son dönemlerinde gerek Cumhuriyet döneminde Bursa merkezli olarak bilinir olmuştur. Ebû Muhammed Medenî, Şerafettin Zeynel Abidin Dağıstanî ve Abdullah Dağıstanî bunlar arasında sayılabilir. Bu çalışmada konu edinilen Ebû Muhammed Medenî'yi ve tasavvuf anlayışını daha iyi tanımak, dönemin tasavvuf anlayışına ve tasavvuf tarihine ışık tutacaktır. Bu amaçla Medenî ve ailesinin Dağıstan'dan Bursa'ya olan göç süreci, tasavvufi öğretilerini Bursa'da nasıl yaydıkları ve Osmanlı toplumuna nasıl etki ettikleri araştırılacaktır. Osmanlı arşiv kayıtları, menkıbeler, mektuplar, araştırma makaleleri, kitaplar ve diğer veri kaynakları bu amaçla detaylı bir şekilde incelenmiştir. Medenî'nin gençlik yıllarında Ruslarla mücadele ettiği görülmektedir. Bu mücadelesi onu Sibiryaya kadar sürüklemiş ve Türkiye'ye hicret etme sürecine kadar devam etmiştir. Bugünkü Yalova-Orhangazi arasında, şimdiki Güney köyünün bulunduğu yere Kafkas muhacirlerinin yerleşmesine öncülük etmiştir. Medenî'nin Nakşibendî Tarikatının incelikleri hakkında "Ya Veledi" isimli bir eseri olduğu bilinmektedir. Medenî ile Nakşibendî Tarikatının bir kolu Dağıstan'dan Türkiye'ye taşınmıştır. Medenî'nin ve halefi Şerafettin Zeynel Abidin Dağıstanî'nin yetiştirdiği müritlerin etkisi günümüze kadar ulaşmaktadır. Abdullah Dağıstanî ve Hacı İhsan Tamgüney bu isimlerden bazılarıdır.

Anahtar Kelimeler

Tasavvuf, Dağıstan, Bursa, Nakşibendiyiye, Ebû Muhammed el-Medenî.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Dağıstan'dan Bursa'ya Göç Eden Mutasavvıf Ebû Muhammed Medenî ve Tasavvuf Anlayışı" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	17.08.2023
Yayım Tarihi	17.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Tasavvuf
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/550
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	9. Oturum - 27 Ağustos 2023 Pazar 19:00 - 20:30
Telif Hakkı	© 2023 Hatice Merve Kızılgül Kılıç - Bülent Akot. Yazarlar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Kızılgül Kılıç, Hatice Merve - Akot, Bülent. "Dağıstan'dan Bursa'ya Göç Eden Mutasavvıf Ebû Muhammed Medenî ve Tasavvuf Anlayışı". <i>3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 337-340. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Abu Muhammad Madani: A Sufi Migrant from Dagestan to Bursa and His Understanding of Sufism

Hatice Merve Kızılgül Kılıç

 <https://orcid.org/0009-0004-0257-5454> | htcmrvkzgl@gmail.com
Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Bülent Akot

 <https://orcid.org/0000-0001-9418-3140> | bulentakot@aybu.edu.tr
Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

In this study, the focus is on Abu Muhammad al-Madani bin Osman Daghistani (d. 1332/1913), a Sufi who migrated from Daghistan to Bursa due to the increasing Russian occupation in the North Caucasus, beginning in the second half of the 19th century. Within this scope, the hagiographies and Sufi perspectives of al-Madani will be explored. The saints of Bursa had a profound spiritual impact on Ottoman history. Bursa, a center where many significant saints resided and exerted their influence, was considered the spiritual capital of the Ottoman Empire for approximately two centuries before Istanbul. Sufis who migrated from Daghistan to Bursa and the notable individuals they nurtured became renowned not only in the late Ottoman period but also in the Republic era, leaving their mark on Turkey and the world. These figures include al-Madani, Sharafaddin Zaynal Abidin Daghistani, and Abdullah Daghistani. Gaining a better understanding of al-Madani and his Sufi perspective sheds light on the Sufi understanding and history of that era. This study aims to meticulously examine the life, hagiographies, and Sufi perspectives of al-Madani, one of the Sufis who migrated from the North Caucasus to Bursa. The migration process of al-Madani and his family from Daghistan to Bursa, their dissemination of Sufi teachings in Bursa, and their impact on Ottoman society form the focal point of the research. Ottoman archival records, hagiographies, letters, research articles, books, and other data sources have been compiled to thoroughly examine the lives, migration processes, Sufi teachings, and impacts of these Sufis in detail. By considering the social and cultural context of al-Madani's time, efforts have been made to comprehend the spiritual values and influence he contributed to the Ottoman Empire and Turkey. It's observed that al-Madani engaged in conflict with the Russians during his youth. His struggle extended as far as Siberia and continued until he migrated to Turkey. He played a role in leading Caucasian immigrants to settle in the area between today's Yalova and Orhangazi, where the present-day Güney village is situated. It's known that al-Madani authored a work titled "Ya Veledi," which delves into the intricacies of the Naqshbandi Order. A branch of the Naqshbandi Order led by al-Madani was transplanted from Daghistan to Turkey. The influence of the disciples trained by al-Madani and his successor, Sharafatddin Zaynal

Abidin Daqhistani, continues to be felt up to the present day. Abdullah Daqhistani and Hacı İhsan Tamgüney are among these figures.

Keywords

Sufism, Daghistan, Bursa, Naqshbandiyya, Abu Muhammad al-Madani.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Abu Muhammad Madani: A Sufi Migrant from Dagestan to Bursa and His Understanding of Sufism” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-08-17
Published	2023-08-17
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Religious Studies, Sufism
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/550
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 9 - August 27, 2023, Sunday 19:00 - 20:30
Copyright	© 2023 Hatice Merve Kızılgül Kılıç - Bülent Akot. The authors retain the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Kızılgül Kılıç, Hatice Merve - Akot, Bülent. “Abu Muhammad Madani: A Sufi Migrant from Dagestan to Bursa and His Understanding of Sufism”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 337-340. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54